

UMOWA O PRYZNANIU POMOCY Nr

zawarta w dniu 20..... r. w

pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 70, zwaną dalej „**Agencją**” reprezentowaną przez:

- 1)
- 2)

działającego(a) na podstawie pełnomocnictwa Prezesa Agencji nr z dnia, którego kopię okazano przy zawarciu umowy o przyznaniu pomocy/ którego kopia stanowi załącznik do umowy o przyznaniu pomocy¹

a

.....
z siedzibą¹/zamieszkałym (a)¹ w
.....
.....

NIP¹,

REGON¹,

KRS¹,

PESEL^{1,2},

zwanym (a) dalej „**Beneficjentem**”, reprezentowanym (a) przez:

- 1)
- 2)

na podstawie przedłożonego dokumentu upoważniającego do zawarcia umowy o przyznaniu pomocy³, którego kopię załączono do umowy o przyznaniu pomocy⁴, zwane dalej łącznie Stronami.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270), Strony postanawiają, co następuje:

¹ Niepotrzebne skreślić.

² Wypełnia się w przypadku osoby fizycznej, której nadano nr PESEL.

³ Pełnomocnictwa, umowy spółki cywilnej albo uchwały wspólników spółki cywilnej, odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, umowy konsorcjum.

⁴ Jeżeli dotyczy – kopie dokumentu załącza się w przypadku, jeśli umocowanie do zawarcia umowy nie wynika z dokumentu rejestrowego lub z innych właściwych dokumentów złożonych wraz z ofertą lub umowa zawierana jest w trybie korespondencyjnym.

§ 1

Określenia i skróty

Poniższe określenia w rozumieniu umowy o przyznaniu pomocy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) adres do doręczeń elektronicznych – adres elektroniczny, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), podmiotu korzystającego z publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej albo z kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, umożliwiający jednoznaczną identyfikację nadawcy lub adresata danych przesyłanych w ramach tych usług⁵;
- 2) doradca – osobę, wpisaną na listę doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, przy pomocy której Beneficjent będzie realizował operację;
- 3) EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- 4) elektroniczna skrzynka podawcza – dostępny publicznie środek komunikacji elektronicznej, w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r., poz. 1087), służący do przekazywania dokumentu elektronicznego do Agencji przy wykorzystaniu Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej, o której mowa w art. 1 pkt 8 oraz art. 16 ust. 1 i 1a ww. ustawy, tj. ARIMR/SkrytkaESP⁵;
- 5) instytucja zarządzająca – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 6) odbiorca usług doradczych - rolnika aktywnego zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), prowadzącego gospodarstwo rolne, którego siedziba położona jest na obszarze realizacji operacji;

⁵ Wnioski o przyznanie pomocy, wnioski o płatność oraz inne dokumenty, składane mogą być w postaci elektronicznej do Agencji na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, jeżeli w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy albo w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym, albo w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej podmiotu wdrażającego została przewidziana taka możliwość. Jednakże doręczenie korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą w ePUAP jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego do czasu zaistnienia obowiązku stosowania ustawy o doręczeniach elektronicznych przez ten podmiot publiczny w przypadku korespondencji nadanej przez osobę fizyczną lub podmiot niebędący podmiotem publicznym, będące użytkownikami konta w ePUAP bądź do dnia 30 września 2029 r. korespondencji nadanej przez podmiot publiczny posiadający elektroniczną skrzynkę podawczą w ePUAP do innego podmiotu publicznego posiadającego elektroniczną skrzynkę podawczą w ePUAP natomiast doręczenie korespondencji nadanej przez podmiot publiczny posiadający elektroniczną skrzynkę podawczą w ePUAP do osoby fizycznej lub podmiotu niebędącego podmiotem publicznym, stanowiącej odpowiedź na podanie albo wniosek złożone w ramach usługi udostępnionej w ePUAP jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (art. 147 ust. 1 - 3 ustawy o doręczeniach elektronicznych).

- 7) oferta – ofertę złożoną przez Beneficjenta w trakcie przeprowadzonego przez Agencję postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- 8) operacja – realizację przez Beneficjenta na rzecz odbiorcy usług doradczych w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych” w formie dwuletnich programów doradczych wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, zgodnie z ofertą, specyfikacją warunków zamówienia, umową, przepisami odrębnymi oraz kryteriami ustanowionymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz w sposób pozwalający na osiągnięcie celów działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw”, określonych w tym Programie;
- 9) OPZ – opis przedmiotu zamówienia będący częścią specyfikacji warunków zamówienia do postępowania nr na wyłonienie Beneficjenta poddziałania 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- 10) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 11) płatność pośrednia – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność, składanego po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;
- 12) pomoc – pomoc finansową przyznaną na realizację operacji z publicznych środków krajowych i unijnych, tj. EFRROW, w wysokości oraz zgodnie z warunkami określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz warunków i trybu jej wypłaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 2228 oraz z 2021 r. poz. 1851), specyfikacji warunków zamówienia, ofercie, umowie oraz przepisach odrębnych;
- 13) program doradczy – dwuletni program doradczy, którego opis został wskazany w OPZ, który składa się z co najmniej trzech usług doradczych świadczonych zgodnie z metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270);
- 14) prawo pocztowe – ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896.);
- 15) Program – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, o którym mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2015 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz adresie strony internetowej, na której został on zamieszczony (M.P. poz. 541) wraz ze zmianami, o których mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa

i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2016 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 496), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz.161), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 sierpnia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 819), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 692), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. z 2019 r. poz. 21), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2019 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 434), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 stycznia 2020 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 62), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2020 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 793), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2021 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 288), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2021 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (M.P. poz. 840) oraz Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2022 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 316);

- 16) rachunek bankowy – rachunek bankowy prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza Beneficjenta, bądź wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową Beneficjenta, w przypadku, gdy Beneficjent ubiegał się lub będzie ubiegał się o wypłatę wyprzedzającego finansowania;
- 17) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz warunków i trybu jej wypłaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 2228 oraz z 2021 r. poz. 1851);
- 18) rozporządzenie 640/2014 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia

rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.);

- 19) rozporządzenie 808/2014 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);
- 20) rozporządzenie 1303/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.);
- 21) rozporządzenie 1305/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
- 22) SWZ – specyfikację warunków zamówienia do postępowania nr na wyłonienie Beneficjenta poddziałania 2.1 Wsparcie korzystania z usług doradczych objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- 23) stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii – stan zagrożenia epidemicznego i stan epidemii w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 i 2120 oraz z 2022 r. poz. 64, 655 i 974);
- 24) usługi doradcze – usługi świadczone odbiorcy usług doradczych w ramach programu doradczego, zgodnie z metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270);
- 25) ustawa – ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270);
- 26) ustawa o doręczeniach elektronicznych – ustawę z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002);

- 27) ustawa o finansach publicznych – ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.);
- 28) ustawa o finansowaniu wspólnej polityki rolnej – ustawę z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719 oraz z 2022 r. poz. 88);
- 29) ustawa pzp – ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.);
- 30) wniosek o płatność – wniosek o płatność pośrednią lub wniosek o płatność końcową;
- 31) wyprzedzające finansowanie – środki finansowe, wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach Programu, zgodnie z przepisami art. 18 ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej⁶.

§ 2

Zakres przedmiotowy umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji polegającej na przygotowaniu i świadczeniu usług doradczych odbiorcom usług doradczych w formie dwuletnich programów doradczych w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych” w ramach działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” objętego Programem.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, o której mowa w § 2, zgodnie z SWZ – w tym OPZ, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, ofertą, stanowiącą załącznik nr 2 do umowy oraz ramowym programem doradczym stanowiącym załącznik nr 3 do umowy, którego aktualizacja zostanie złożona wraz z pierwszym wnioskiem o płatność.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w § 2, prowadzi do osiągnięcia celu szczegółowego dla działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”.
3. W ramach operacji będzie realizowany cel, o którym mowa w ust. 2, poprzez przygotowanie i świadczenie usług doradczych dla odbiorców usług doradczych w ramach dwuletnich programów doradczych zgodnie z zasadami opisanymi w SWZ - w tym OPZ. Cel zostanie uznany za osiągnięty poprzez realizację poniższego wskaźnika, z zastrzeżeniem ust. 7.

⁶ Dotyczy Beneficjenta, któremu przyznano wyprzedzające finansowanie na podstawie wniosku składanego przed zawarciem umowy.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika realizacji operacji (<i>liczba</i>)
1	2	3
1	Liczba ostatecznych odbiorców usług doradczych objętych dwuletnimi programami doradczymi	

4. Operacja zostanie zrealizowana w:
(województwo)
5. Operacja zostanie zrealizowana w⁷ etapach kończących się złożeniem wniosku o płatność pośrednią w przypadku etapów pierwszego, drugiego¹ oraz wniosku o płatność końcową po zakończeniu drugiego, trzeciego¹ etapu realizacji operacji.
6. Realizacja operacji lub jej etapu obejmuje:
 - 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z SWZ – w tym OPZ, ofertą oraz metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy, stanowiącymi załącznik do SWZ, a w przypadku zmian metodyk zgodnie z metodykami przekazanymi przez Agencję;
 - 2) udokumentowanie realizacji operacji, zgodnie z OPZ, metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy, stanowiącymi załącznik do SWZ, ofertą oraz dokumentami składanymi wraz z wnioskiem o płatność;
 - 3) osiągnięcie celu operacji oraz wskaźnika jego realizacji wskazanego w ust. 3, z zastrzeżeniem ust. 7, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.
7. Za osiągnięcie wskaźnika realizacji celu operacji, o którym mowa w ust. 3, uznaje się jego realizację z dopuszczalnym 25 % odchyleniem.
8. W przypadku gdy Beneficjentowi wypłacono wyprzedzające finansowanie Beneficjent zobowiązuje się do jego wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem, przez co należy rozumieć wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z umową, w tym zgodnie z postanowieniami ust. 1–7 oraz § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, co będzie weryfikowane na podstawie transakcji przeprowadzonych z wyodrębnionego rachunku bankowego.^{1, 6}

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Beneficjentowi zostaje przyznana pomoc, na warunkach określonych w SWZ, ofercie oraz przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy, oraz przepisach rozporządzenia, w wysokości zł (słownie złotych:)
w tym:
 - 1) ze środków EFRROW w wysokości zł (słownie złotych:), jednak nie więcej niż 63,63 % przyznanej pomocy na realizację operacji;

⁷ Beneficjent może zrealizować operację w dwóch albo trzech etapach.

- 2) z krajowych środków publicznych, w wysokości zł (słownie złotych:), co stanowi, co najmniej 36,37 % przyznanej pomocy na realizację operacji.

2. Pomoc będzie wypłacona przez Agencję w⁸ płatnościach:

- 1) pierwsza płatność pośrednia będzie dokonywana w oparciu o kwoty wskazane przez Beneficjenta w formularzu ofertowym i będzie stanowiła 30% iloczynu liczby zrealizowanych usług pn. „Analiza sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa”⁹ i ceny jednostkowej wskazanej przez Beneficjenta w formularzu ofertowym za program doradczy, która wynosi zł, (słownie:);
- 2) druga płatność będzie dokonywana w oparciu o kwoty wskazane przez Beneficjenta w formularzu ofertowym i będzie stanowiła 40% iloczynu liczby realizowanych programów doradczych (weryfikacja będzie się odbywała w oparciu o dołączone do wniosku o płatność karty realizowanych/zrealizowanych usług doradczych i zawartych umów z odbiorcami usług doradczych na realizację programów doradczych - z wyłączeniem kart usługi pn. „Analiza sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa” złożonych wraz z pierwszym wnioskiem o płatność) i ceny jednostkowej wskazanej przez Beneficjenta w formularzu ofertowym za program doradczy która wynosi zł, (słownie:);^{1,7}
- 3) druga/trzecia^{1,7} płatność końcowa będzie dokonywana w oparciu o kwoty wskazane przez Beneficjenta w formularzu ofertowym i będzie odpowiadała różnicy iloczynu liczby zrealizowanych programów doradczych (weryfikacja będzie się odbywała w oparciu o dołączone do wniosku o płatność karty zrealizowanych usług doradczych - z wyłączeniem kart usług zakończonych w poprzednich etapach realizacji operacji, zawartych umów z odbiorcami usług doradczych na realizację programów doradczych oraz dokumentów składanych wraz z wnioskiem o płatność końcową) i ceny jednostkowej wskazanej przez Beneficjenta w formularzu ofertowym za program doradczy oraz dokonanych wcześniej płatności.

Łączna kwota wskazana we wnioskach o płatność nie może przekroczyć kwoty wskazanej w ust. 1.

3. Beneficjentowi zostaną wypłacone na warunkach określonych w umowie, środki finansowe tytułem wyprzedzającego finansowania na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, w wysokości zł (słownie złotych:).^{1,6,10}

4. W przypadku zmiany wysokości kwoty pomocy, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi tytułem wyprzedzającego finansowania w nadmiernej wysokości mają zastosowanie postanowienia § 12 ust. 6 i 7.^{1,6}

⁸ Należy wpisać odpowiednią liczbę płatności, jednak nie więcej niż trzy, zgodnie ze wskazaną przez Beneficjenta liczbą etapów, w której będzie realizowana operacja.

⁹ Liczba zrealizowanych usług pn. „Analiza sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa” nie może być większa niż wartość wskaźnika realizacji operacji wskazanego w § 3.

¹⁰ Kwota wyprzedzającego finansowania operacji nie może przekraczać 36,37% kwoty pomocy.

5. Wyprzedzające finansowanie zostanie wypłacone na wyodrębniony rachunek bankowy Beneficjenta nr w banku, który będzie przeznaczony wyłącznie do obsługi wyprzedzającego finansowania.

Z wyodrębnionego rachunku bankowego mogą być wykonywane jedynie transakcje dotyczące kosztów związanych z realizacją operacji.^{1, 6}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia, a także zgodnie z SWZ – w tym OPZ, złożoną ofertą oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
 - 1) realizacji operacji, w tym osiągnięcia jej celu, określonego w § 3 ust. 2, oraz wskaźnika jego realizacji, określonego w § 3 ust. 3 do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, z zastrzeżeniem § 3 ust.7;
 - 2) niefinansowania operacji z udziałem innych środków publicznych¹¹;
 - 3) do dnia, w którym upłyne 5 lat od wypłaty płatności końcowej:
 - a) umożliwienia przedstawicielom Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, organów Krajowej Administracji Skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonywania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub w siedzibie Beneficjenta.
 - b) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie kontroli i audytów, o których mowa w lit. a, w terminie wyznaczonym przez te podmioty,
 - c) udostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji Programu,
 - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie i aktach prawnych wymienionych w § 1,
 - e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji;
 - 4) prowadzenia dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o

¹¹ W przypadku jednostek sektora finansów publicznych – niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi.

których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia 1305/2013, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo przez prowadzenie zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych na formularzu udostępnionym przez Agencję, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;

- 5) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminu wskazanego w § 9 ust. 1 pkt 5;
- 6) zachowania w trakcie realizacji operacji warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, zgodnie z OPZ oraz ze złożoną ofertą w zakresie:
 - a) prowadzenia działalności doradczej,
 - b) realizacji operacji przy pomocy osób wpisanych na listę doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie wskazanych w ofercie, z zastrzeżeniem § 6,
 - c) posiadanego doświadczenia w udzielaniu porad dla rolników w zakresie dotyczącym działalności rolniczej,
 - d) nieprowadzenia działalności gospodarczej w zakresie produkcji lub obrotu maszynami, urządzeniami, materiałami lub środkami przeznaczonymi dla rolnictwa, leśnictwa i przemysłu rolno-spożywczego¹²,
 - e) zapewnienia bazy dydaktyczno – lokalowej zgodnie z wymaganiami, o których mowa w OPZ,
 - f) innych pozacenowych kryteriów wyboru, o których mowa w SWZ;
- 7) niepowierzenia podwykonawcy innemu niż wskazany w ofercie, realizacji operacji lub jej etapu bez zgody Agencji;
- 8) realizacji usług doradczych zgodnie z metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy, a w przypadku zmian metodyk, zgodnie z metodykami przekazanymi przez Agencję;
- 9) realizacji operacji zgodnie z ramowym programem doradczym;
- 10) zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od odbiorców usług doradczych;
- 11) badania opinii odbiorców usług doradczych po zakończeniu realizacji programu doradczego, na temat:
 - a) jakości usług doradczych, z których korzystali,
 - b) doradców, którzy świadczyli te usługi

¹² Z wyjątkiem Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, jednostek doradztwa rolniczego w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2020 r. poz. 721).

- poprzez stosowanie anonimowych ankiet, wypełnianych przez odbiorców usług doradczych po zrealizowaniu programu doradczego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do umowy;
 - 12) przedłożenia Agencji, wraz z każdym wnioskiem o płatność, sprawozdań częściowych z realizacji operacji, według wzoru stanowiącego załącznik do wniosku o płatność;
 - 13) przedłożenia Agencji, wraz z wnioskiem o płatność końcową, sprawozdania końcowego z realizacji operacji, według wzoru stanowiącego załącznik do wniosku o płatność;
 - 14) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW w terminie od dnia zawarcia umowy, do dnia wypłaty płatności końcowej, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
 - 15) niezwłocznego poinformowania Agencji o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych;
 - 16) spełnienia wymagań określonych odrębnymi przepisami prawa, jeżeli ich spełnienie jest wymagane w odniesieniu do realizowanej operacji, co zostanie udokumentowane przy złożeniu wniosku o płatność;
 - 17) przedłożenia wraz z każdym wnioskiem o płatność kopii umowy o pracę zawartej z osobą wykonującą czynności w zakresie realizacji zamówienia, polegające na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655);
 - 18) zapewnienia, że katalog usług doradczych realizowanych w ramach dwuletniego programu będzie ustalany przez rolnika wspólnie z doradcą zgodnie z potrzebami gospodarstwa, spośród katalogu dostępnych usług doradczych zgodnie z OPZ;
 - 19) zapewnienia, że w ramach realizacji operacji odbiorca usług doradczych skorzysta wyłącznie raz z tego samego programu doradczego z tym, że programy doradcze uważa się za różne, jeżeli różnią się chociaż jedną usługą. W ramach programu doradczego nie można realizować usług doradczych, które nie zostały zakończone w ramach świadczenia innego programu doradczego.
2. Beneficjent, będący osobą fizyczną, zobowiązany jest do złożenia w dniu zawarcia umowy:
- 1) oświadczenia o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy – małżonka Beneficjenta/ współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa / małżonka współwłaściciela przedsiębiorstwa albo małżonków współwłaścicieli przedsiębiorstwa, na formularzu określonym w załączniku nr 5 do umowy albo
 - 2) oświadczenia o niepozostawaniu w związku małżeńskim albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej – Beneficjenta / współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa, na formularzu określonym w załączniku nr 6 do umowy.

3. Beneficjent zobowiązuje się do przekazania do Agencji, w formie określonej w § 17, w terminie 3 dni roboczych od dnia zawarcia umowy:
 - 1) listy doradców, w tym w wersji edytowalnej, zawierającej następujące dane: imię i nazwisko, numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), a jeśli dany doradca nie posiada numeru PESEL – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości wraz z Oświadczeniem wobec ARiMR o wypełnieniu obowiązku informacyjnego wobec innych osób fizycznych zgodnie z załącznikiem nr 8 do umowy;
 - 2) danych osoby, która będzie wskazana do kontaktu z Agencją w sprawach związanych z realizacją operacji, tj. imię i nazwisko, nr telefonu, adres poczty elektronicznej wraz ze Zgodą osoby uprawnionej do kontaktu na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z załącznikiem nr 9 do umowy.
4. Beneficjent zobowiązuje się do poinformowania Agencji w terminie 3 dni roboczych od dnia zawarcia umowy o miejscu przechowywania dokumentów związanych z realizacją operacji, jeżeli te dokumenty będą przechowywane poza miejscem zamieszkania / siedzibą Beneficjenta.
5. Beneficjent zobowiązuje się do poinformowania Agencji o zmianie miejsca przechowywania dokumentów związanych z realizacją operacji niezwłocznie po zaistnieniu tej zmiany.
6. W przypadku gdy w okresie obowiązywania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lub wprowadzenia stanu nadzwyczajnego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Beneficjent nie spełnia warunków wypłaty pomocy lub nie realizuje innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą, Beneficjent może spełnić te warunki lub zrealizować te zobowiązania w terminie późniejszym, uzgodnionym z Agencją, jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.

Uzgodnienie tego terminu odbywa się w oparciu o uzasadniony wniosek Beneficjenta, wskazujący okoliczności wpływające na brak możliwości spełnienia warunków wypłaty pomocy lub realizację innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą.

§ 6

Zmiana, dodanie doradcy

1. Zmiana lub dodanie doradcy, z udziałem którego jest realizowana operacja, są możliwe pod następującymi warunkami:
 - 1) wystąpienia do Agencji o zmianę lub dodanie doradcy wskazanego w ofercie w terminie, co najmniej 8 dni roboczych przed dniem rozpoczęcia realizacji poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług doradczych przez tego doradcę oraz przekazania do Agencji Oświadczenia wobec ARiMR o wypełnieniu obowiązku informacyjnego wobec innych osób fizycznych, o którym mowa w § 5 ust. 3 pkt 1 wraz z ww. wystąpieniem o zmianę lub dodanie doradcy;

- 2) wpisania doradcy na odpowiednią listę doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
2. Zmianę uznaje się za uzgodnioną, jeżeli w ciągu 3 dni roboczych od poinformowania Agencji nie wyrazi ona sprzeciwu co do zmiany lub dodania doradcy, o których mowa w ust. 1 pkt 1.
3. W przypadku sprzeciwu Agencji, co do zmiany lub dodania doradcy, Beneficjent zobowiązany jest do realizacji operacji zgodnie z uprzednio wskazanymi w ofercie doradcami.
4. W przypadku, gdy Beneficjent, pomimo sprzeciwu Agencji co do zmiany lub dodania doradcy, zrealizuje usługi doradcze z udziałem tego doradcy lub doradcy niewskazanego w ofercie i nieznanego się na liście doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych prowadzonej przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Agencja nie uzna kosztu tej usługi.
5. Beneficjent zobowiązany jest do realizacji operacji przez co najmniej tylu doradców ilu zostało wskazanych w ofercie stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 6 lit. b.
6. Zmiana i dodanie doradcy nie wymagają zmiany umowy.
7. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia w imieniu Agencji obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2; oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35) i przekazania wszystkim osobom fizycznym, których dane zostaną udostępnione Agencji w związku z ubieganiem się o przyznanie pomocy klauzuli informacyjnej, o której mowa w załączniku nr 8 do niniejszej umowy.

§ 7

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność, Beneficjent składa w Centrali Agencji, w następujący sposób:
 - a) osobiście albo za pośrednictwem innej osoby, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów prawa pocztowego¹³,albo

¹³ Za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

- b) w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą albo w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych^{5,14,15,16}

- w następujących terminach:

- 1) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji - w terminie od dnia ... 20..r. do dnia 20.. r. (składany w terminie od 3 do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy),
- 2) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji - w terminie od dnia 20..r. do dnia 20.. r. (składany po upływie 12 miesięcy i nie później niż do końca 14 miesięcy od dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność w przypadku operacji realizowanych w trzech etapowych lub składany po zrealizowaniu wszystkich usług doradczych w ramach zrealizowanych dwuletnich programów doradczych i po upływie minimum 24 miesięcy od dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność w przypadku realizacji operacji w dwóch etapach),^{1,7}
- 3) po zakończeniu realizacji trzeciego etapu operacji - w terminie od dnia 20..r. do dnia 20.. r. (składany po zrealizowaniu wszystkich usług doradczych w ramach zrealizowanych dwuletnich programów doradczych i po upływie minimum 24 miesięcy od dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność),^{1,7}

- jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.

2. Wniosek o płatność składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Agencji.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 5 ust. 6, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach, z uwzględnieniem terminu wskazanego w § 9 ust. 1 pkt 5. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z drugiego wezwania Agencji skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Agencja może uwzględnić wniosek o płatność złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1, lub po terminie wynikającym z drugiego wezwania Agencji, o którym mowa w ust. 3, o ile nie została wypowiedziana umowa i nie upłynął termin wskazany w § 9 ust. 1 pkt 5.

¹⁴ Dokument złożony w postaci elektronicznej albo w formie dokumentu elektronicznego; powinien być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracyjnego ze wskazaniem w treści dokumentu osoby opatrującej dokument pieczęcią.

¹⁵ Jeżeli w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy albo w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym, albo w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej agencji płatniczej została przewidziana możliwość składania dokumentów w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą lub jeżeli w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy albo w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym, albo w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej agencji płatniczej została przewidziana możliwość składania dokumentów w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 ustawy o doręczeniach elektronicznych.

¹⁶ W przypadku wniesienia wniosku o płatność w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą o terminowości decyduje data wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji, a w przypadku wniesienia w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych o terminowości decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych.

§ 8

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji lub jej etapu z warunkami określonymi w Programie, ustawie, rozporządzeniu, przepisach odrębnych, umowie, SWZ - w tym OPZ oraz ofertą w szczególności pod względem spełnienia warunków wypłaty pomocy w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego dokumentów niezbędnych do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzających spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność lub dokumenty nie spełniają innych wymagań Agencja wzywa Beneficjenta, w formie określonej w § 17, do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. Jeżeli Beneficjent pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2, nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie Beneficjenta, w formie określonej w § 17, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. Jeżeli Beneficjent pomimo powtórnego wezwania nie usunął braków, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.
5. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność, Agencja może wzywać Beneficjenta, w formie określonej w § 17, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
6. W przypadku usunięcia braków / złożenia wyjaśnień:
 - a) nadanych przesyłką rejestrowaną w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów prawa pocztowego o terminowości ich złożenia decyduje data stempla pocztowego,
 - b) dostarczonych w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą Agencji - o terminowości ich złożenia decyduje data wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji, a w przypadku wniesienia w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych - o terminowości decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych,
 - c) dostarczonych w innej formie, o terminowości ich złożenia decyduje data wpływu do Agencji.
7. W trakcie weryfikacji wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzone kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania zgodności informacji zawartych we wniosku i dołączonych do niego dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
8. Na uzasadnioną prośbę Beneficjenta, złożoną w formie określonej w § 17, nie później niż przed upływem terminu określonego w ust. 2, 3 i 5, Agencja może wyrazić zgodę na

przedłużenie terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności o okres nieprzekraczający 30 dni. Przedłużenie terminu wykonania określonych czynności w toku rozpatrywania wniosku może nastąpić więcej niż raz, jeżeli okres tego przedłużenia nie przekracza łącznie 30 dni, z zastrzeżeniem § 5 ust. 6.

9. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 90 dni od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.
10. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne będzie uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości wypłaty pomocy, termin, o którym mowa w ust. 9, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, lub wyjaśnienia tych wątpliwości, o czym Beneficjent zostanie poinformowany w formie określonej w § 17.
11. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
12. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta w formie określonej w § 17.

§ 9

Warunki wypłaty pomocy

1. Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pomocy, jeżeli Beneficjent:
 - 1) zrealizował operację, o której mowa w § 2, lub jej etap, zgodnie z warunkami określonymi w SWZ - w tym OPZ, ustawie, rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach mających zastosowanie do operacji a także zgodnie z ofertą, z zastrzeżeniem § 5 ust. 6;
 - 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu;
 - 4) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie zgodnie z § 16 ust. 1¹⁷;
 - 5) złożył wniosek o płatność końcową w terminie określonym w umowie, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.
2. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

¹⁷ Jeśli dotyczy

3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 2, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty całości pomocy.
4. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo zrealizowane usługi doradcze świadczone w ramach programów doradczych.
5. Rozliczenie wyprzedzającego finansowania następuje poprzez pomniejszenie kwoty pomocy do wypłaty o kwotę stanowiącą udział krajowych środków publicznych, jednak suma tych pomniejszeń nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w § 4 ust. 3. Pomniejszeń dokonuje się do całkowitego rozliczenia kwoty, o której mowa w § 4 ust. 3.

Odsetki naliczone od kwoty wyprzedzającego finansowania na wyodrębnionym dla tych środków rachunku bankowym, naliczone od dnia wpływu środków z tytułu wyprzedzającego finansowania na ten rachunek podlegają rozliczeniu we wniosku o płatność lub podlegają zwrotowi na rachunek bankowy wskazany przez Agencję.^{1,6}

6. W przypadku:

- 1) rozpoczęcia realizacji operacji przed dniem zawarcia umowy, przyznaną kwotę pomocy, wynikającą z umowy, pomniejsza się o wartość programów doradczych, których realizacja rozpoczęła się przed dniem zawarcia umowy;
- 2) stwierdzenia finansowania operacji z udziałem innych środków publicznych¹¹ – przyznaną kwotę pomocy, wynikającą z umowy w ramach operacji, pomniejsza się o wartość programów doradczych, które zostały sfinansowane z udziałem innych środków publicznych;
- 3) stwierdzenia braku realizacji operacji zgodnie z warunkami przyznania pomocy oraz z kryteriami, na podstawie których zdecydowano o wyborze oferty jako najkorzystniejszej, w zakresie:
 - a) prowadzenia działalności doradczej - następuje odmowa wypłaty całości pomocy a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy,
 - b) świadczenia usług doradczych z udziałem doradców wpisanych na listę doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych prowadzoną przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, wskazanych w ofercie, z zastrzeżeniem § 6 ust.1 - przyznaną kwotę pomocy wynikającą z umowy pomniejsza się o wartość programów doradczych zrealizowanych lub współrealizowanych przez tego doradcę,
 - c) posiadania doświadczenia w udzielaniu porad dla rolników w zakresie dotyczącym działalności rolniczej - następuje odmowa wypłaty całości pomocy,
 - d) zapewnienia bazy dydaktyczno – lokalowej zgodnie z wymaganiami, o których mowa w OPZ – przyznaną kwotę pomocy wynikającą z umowy pomniejsza się o iloczyn 1% tej kwoty i liczby powiatów, w ramach których nie zapewniono bazy dydaktyczno-lokalowej zgodnej z wymaganiami, o których mowa w OPZ,

- e) realizacji operacji niezgodnie z pozacenowymi kryteriami na podstawie, których zdecydowano o wyborze oferty jako najkorzystniejszej – na etapie płatności końcowej, za każdą zmianę, która miała wpływ na przyznanie punktów, kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 0,05%, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – następuje również zwrot 0,05% wypłaconej pomocy;
- 4) stwierdzenia prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie produkcji lub obrotu maszynami, urządzeniami, materiałami lub środkami przeznaczonymi dla rolnictwa, leśnictwa i przemysłu rolno-spożywczego – następuje odmowa wypłaty całości pomocy a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;¹²
- 5) niezapewnienia dla wszystkich odbiorców usług doradczych, że katalog usług doradczych realizowanych w ramach dwuletniego programu zostanie ustalony przez rolnika wspólnie z doradcą zgodnie z potrzebami gospodarstwa, spośród katalogu dostępnych usług doradczych - przyznana kwotę pomocy wynikającą z umowy pomniejsza się o wartość programów doradczych zrealizowanych niezgodnie z tym warunkiem oraz program doradczy nie będzie brany pod uwagę przy wyliczaniu wartości wskaźnika realizacji operacji;
- 6) prowadzenia usług doradczych niezgodnie z metodykami doradzania, o których mowa w art. 52 ust. 5 ustawy, a w przypadku zmian metodyk ze względu na zmiany przepisów krajowych lub przepisów unijnych, niezgodnie z metodykami przekazanymi przez Agencję - kwotę pomocy wynikającą z umowy w ramach operacji pomniejsza się o wartość programów doradczych w ramach których usługi doradcze zostały zrealizowane niezgodnie z tymi metodykami;
- 7) niezrealizowania działań informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 pkt 14 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
- 8) niezapewnienia zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od odbiorców usług doradczych - kwotę pomocy wynikającą z umowy w ramach operacji lub jej etapu stanowiącą podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość programów doradczych zrealizowanych niezgodnie z tym warunkiem;
- 9) nieprowadzenia, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 4, oddzielnego systemu rachunkowości albo, niewykorzystania odpowiedniego kodu rachunkowego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia 1305/2013 - przyznana kwotę pomocy wynikającą z umowy pomniejsza się o 1% tej kwoty, a w przypadku gdy część lub całość pomocy została wcześniej wypłacona – następuje również zwrot 1% wypłaconej pomocy;
- 10) niezrealizowania zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 4, w odniesieniu do płatności realizowanych z wyodrębnionego rachunku bankowego Beneficjenta, przeznaczonego wyłącznie do obsługi wyprzedzającego finansowania^{1, 6} – przyznana kwotę pomocy wynikającą z umowy pomniejsza się o 1%;

- 11) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
 - 12) powierzenia, innemu niż wskazany w ofercie, podwykonawcy realizacji operacji lub jej etapu bez zgody Agencji – kwotę pomocy wynikającą z umowy w ramach operacji pomniejsza się o wartość programów doradczych zrealizowanych niezgodnie z tym warunkiem;
 - 13) nieprzedłożenia wraz z każdym wnioskiem o płatność kopii umowy o pracę na potwierdzenie zatrudnienia osoby wykonującej zgodnie z OPZ czynności w zakresie realizacji zamówienia, polegające na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655) – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 0,1% tej kwoty;
 - 14) niezapewnienia, że w ramach realizacji operacji odbiorca usług doradczych skorzysta wyłącznie raz z tego samego programu doradczego, zgodnie z warunkami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 19 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość takiego programu doradczego oraz program doradczy nie będzie brany pod uwagę przy wyliczaniu wartości wskaźnika realizacji operacji.
7. W przypadku, gdy wnioskowana przez Beneficjenta we wniosku o płatność kwota pomocy jest wyższa o więcej niż 10% od kwoty obliczonej przez Agencję na podstawie prawidłowo zrealizowanej operacji - kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą wnioskowaną a kwotą obliczoną przez Agencję. Pomniejszenie nie ma zastosowania, jeżeli Beneficjent udowodni, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty do kwoty pomocy wnioskowanej we wniosku o płatność.¹⁸
 8. Jeżeli ogólna ocena wniosku prowadzi do ustalenia przez Agencję poważnej niezgodności, albo, jeżeli ustalono, że Beneficjent przedstawił fałszywe dowody w celu otrzymania pomocy lub w wyniku zaniedbania nie dostarczył niezbędnych informacji - odmawia się wypłaty pomocy lub pomoc podlega zwrotowi w całości. Beneficjent zostaje dodatkowo wykluczony z takiego samego środka lub rodzaju operacji w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność oraz w kolejnym roku kalendarzowym.¹⁹
 9. Płatność pośrednia dokonywana jest pod warunkiem złożenia przez Beneficjenta poprawnego i kompletnego sprawozdania częściowego z realizacji operacji wraz z wnioskiem o płatność pośrednią.

¹⁸ Art. 63 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.).

¹⁹ Art. 35 ust. 5 i 6 rozporządzenia 640/2014.

10. Płatność końcowa jest dokonywana pod warunkiem złożenia przez Beneficjenta poprawnego i kompletnego sprawozdania częściowego i sprawozdania końcowego z realizacji operacji wraz z wnioskiem o płatność końcową.

11. W przypadku niezrealizowania wskaźnika realizacji celu operacji, o którym mowa w § 3 ust. 3, w wysokości co najmniej 75%, z zastrzeżeniem § 3 ust. 7, rozwiązuje się umowę i odzyskuje wypłacone środki finansowe zgodnie z § 12.

Agencja może odstąpić od rozwiązania umowy i odzyskania wypłaconych środków, jeżeli Beneficjent o to zawnioskuje i należyście uzasadni przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia wskaźnika.

12. Środki finansowe przekazywane są na rachunek bankowy wskazany przez Beneficjenta w:

- 1) zaświadczeniu z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazującym numer rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową albo
- 2) kopii umowy z bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową na prowadzenie rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, lub części tej umowy, pod warunkiem, że ta część będzie zawierać dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych albo
- 3) innym dokumencie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej świadczącym o aktualnym numerze rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, pod warunkiem, że będzie on zawierał dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych, stanowiącym załącznik do wniosku o wyprzedzające finansowanie, w przypadku gdy Beneficjent ubiegał się o wypłatę wyprzedzającego finansowania⁶ lub do wniosku o płatność.

13. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie przedłożyć Agencji jeden z dokumentów, o których mowa w ust. 11 zawierający aktualną informację o numerze rachunku, jednak nie później niż wraz z wnioskiem o płatność składanym bezpośrednio po zmianie numeru rachunku bankowego.

§ 10

Oświadczenia Beneficjenta

Beneficjent oświadcza, że:

- 1) koszty realizacji operacji nie będą finansowane z udziałem innych środków publicznych¹¹, nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do tych samych kosztów¹¹;
- 2) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia 640/2014;

- 3) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym w złożonej ofercie o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy.

§ 11

Wypowiedzenie umowy

1. Wypowiedzenie umowy następuje w przypadku:
 - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią;
 - 2) nieosiągnięcia celu operacji i wskaźnika jego realizacji określonego w § 3 ust. 3, z zastrzeżeniem § 3 ust. 7, w terminie wskazanym w § 3 ust. 6 pkt 3, z zastrzeżeniem § 9 ust. 12;
 - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w określonym w umowie terminie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4;;
 - 4) odstąpienia przez Beneficjenta od realizacji:
 - a) operacji, lub
 - b) zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 1 i 2;
 - 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 3, ust. 6 pkt 3 lit. a i c, pkt 4 i pkt 11;
 - 6) stwierdzenia, do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, nieprawidłowości²⁰ związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji, lub niespełnienia warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a i b lub § 9 ust. 11;
 - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymywania pomocy, o którym mowa w art. 35 ust. 5 lub 6 rozporządzenia 640/2014;
 - 8) orzeczenia wobec Beneficjenta zakazu dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;

²⁰ W rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.).

- 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem Stron, złożonego w formie określonej w § 17.

§ 12

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami ustawy, SWZ - w tym OPZ, rozporządzenia oraz umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności²¹:
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
 - 2) niespełnienia przez Beneficjenta, co najmniej jednego ze zobowiązań określonych niniejszą umową, w tym:
 - a) niezrealizowania wskaźnika realizacji operacji, o którym mowa w § 3 ust. 3, z zastrzeżeniem § 3 ust. 7 oraz § 9 ust. 11,
 - b) rozpoczęcia realizacji operacji przed dniem zawarcia umowy, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega wartość programów doradczych, których realizacja rozpoczęła się przed dniem zawarcia umowy,
 - c) finansowania operacji z udziałem innych środków publicznych¹¹, przy czym przyznana kwotę pomocy wynikającą z umowy w ramach operacji pomniejsza się o programy doradcze, które zostały sfinansowane z udziałem innych środków publicznych¹¹,
 - d) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym, że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - e) uniemożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, przy czym w takim przypadku pomoc podlega zwrotowi w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
 - f) niedostępności uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji w okresie do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia

²¹ Zgodnie z przepisami ustawy.

wypłaty płatności końcowej, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. c - zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,

g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 pkt 14, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym, że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,

h) innych władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.

2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:

- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1, lub
- 2) jeżeli uzyskał zwolnienie, o którym mowa w § 15 ust. 1.

3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.

4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta wyznaczonym w piśmie powiadamiającym o konieczności zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.

5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia pisma powiadamiającego o konieczności zwrotu środków, a po upływie tego terminu – do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.

6. Wyprzedzające finansowanie^{1, 6}:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
- 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości,
– podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania wyprzedzającego finansowania, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi wezwania do jego zwrotu.

7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część wyprzedzającego finansowania, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości^{1, 6}

8. Zwrotu środków, o których mowa w ust. 3 – 6 wraz z należnymi odsetkami oraz zwrotu odsetek naliczonych od wyprzedzającego finansowania^{1, 6}, Beneficjent dokona na rachunek bankowy Agencji, przeznaczony dla środków odzyskiwanych lub zwróconych przez Beneficjentów w ramach Programu o numerze 05 1010 1010 0088 2014 9840 0000.

Beneficjent zobligowany do zwrotu środków finansowych w tytule wpłaty podaje numer umowy oraz zaznacza, iż dokonuje zwrotu środków finansowych nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy lub środków finansowych wypłaconych tytułem wyprzedzającego finansowania^{1,6}, w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych”.

§ 13

Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron złożony w formie określonej w § 17, przy czym zmiana ta nie może powodować:
 - 1) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu operacji z udziałem innych środków publicznych;¹¹
 - 2) zmian mających wpływ na liczbę punktów przyznanych w ramach oceny złożonych ofert, w taki sposób, że nie byłaby to najkorzystniejsza oferta.
2. Agencja rozpatruje wnioski o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku. Wezwanie przez Agencję Beneficjenta do wykonania określonych czynności w toku postępowania o zmianę umowy, wydłuża termin rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy o czas wykonania przez Beneficjenta tych czynności.
3. Zmiana umowy wymaga zachowania formy określonej w § 17 z tym, że w przypadku formy elektronicznej wymagany jest kwalifikowany podpis elektroniczny, pod rygorem nieważności.
4. Zmiana umowy jest wymagana w szczególności w przypadku: zmiany dotyczącej terminu złożenia wniosku o płatność, z zastrzeżeniem terminu wskazanego w § 9 ust. 1 pkt 5 - wnioski w tej sprawie Beneficjent składa przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność lub po drugim wezwaniu Agencji, o którym mowa w § 7 ust. 3. Agencja może nie rozpatrzyć wniosku Beneficjenta o zmianę umowy, złożonego bez zachowania określonego powyżej terminu;
5. Zawarcie aneksu do umowy w wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy nie wymaga osobistego stawiennictwa Beneficjenta w Agencji i może zostać dokonane poprzez korespondencyjny obieg dokumentów.

§ 14

Nabywca / następca prawny Beneficjenta

1. Na warunkach określonych w ustawie i rozporządzeniu, Agencja w trakcie realizacji operacji, o której mowa w § 2, może przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części, na jego wniosek.
2. Pomoc może być przyznana następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części, jeżeli zgodę na to wyrażą w formie określonej w § 17 pozostałe podmioty wspólnie realizujące operację.
3. Agencja może wyrazić zgodę na kontynuację realizacji operacji przez następcę prawnego Beneficjenta albo nabywcę przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części, jeżeli:
 - 1) następca prawny Beneficjenta albo nabywca przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą;

- 2) w wyniku następstwa prawnego albo przeniesienia praw własności nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji;
 - 3) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom rozporządzenia 1305/2013, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy.
4. Następca prawny Beneficjenta albo nabywca przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części, zobowiązany jest w terminie 2 miesięcy od zaistnienia zdarzenia określonego w § 14 ust. 1 rozporządzenia, złożyć do Agencji wnioski oraz dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
- 1) dokumenty potwierdzające przejęcie przez następcę prawnego Beneficjenta albo nabywcę przedsiębiorstwa Beneficjenta lub jego części zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy zawartej z Beneficjentem;
 - 2) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy.

§ 15

Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności

1. W przypadku niewykonania, co najmniej jednego ze zobowiązań, o których mowa w § 5 ust.1, § 7 ust. 1, § 9 ust. 1, z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, określonych w przepisach unijnych²², Beneficjent może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
2. W sprawie zwolnienia z wykonania któregośkolwiek ze zobowiązań lub zmiany terminu wykonania zobowiązań, o których mowa w ust. 1, Beneficjent składa w Agencji wniosek, zawierający opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać czynności złożenia takiego wniosku.

§ 16

Zabezpieczenie wykonania umowy²³

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję wraz ze wzorem umowy, podpisywany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji

22 Art. 2 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.) oraz art. 4 rozporządzenia 640/2014.

23 Paragrafu tego nie stosuje się do beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych lub instytutem badawczym posiadającym status państwowego instytutu badawczego w rozumieniu art. 21 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498), a w przypadku gdy umowa o przyznaniu pomocy jest zawierana z grupą beneficjentów – jeżeli wszyscy beneficjenci są jednostkami sektora finansów publicznych lub takimi instytutami badawczymi.

i złożony w Centrali Agencji nie później niż do dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią, a gdy został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.²⁴

2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w Agencji, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregokolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisyjnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17

Postanowienia w zakresie korespondencji

1. Strony będą porozumiewać się w formie pisemnej lub w formie korespondencji elektronicznej we wszelkich sprawach dotyczących realizacji umowy⁵. Korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie przez:
 - 1) Beneficjenta na adres:
 - 2) Agencję na adres:
2. Strony zobowiązują się do podawania numeru umowy w prowadzonej przez nie korespondencji.
3. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przesyłania do Agencji informacji o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie w formie określonej w ust. 1. Zmiana ta nie wymaga zmiany umowy.
4. W przypadku niepowiadomienia Agencji przez Beneficjenta o zmianie danych identyfikacyjnych zawartych w umowie, wszelką korespondencję wysyłaną przez Agencję zgodnie z posiadanymi przez nią danymi, Strony uznają za doręczoną.
5. Korespondencja w formie dokumentu elektronicznego do dnia zaistnienia obowiązku stosowania ustawy o doręczeniach elektronicznych w zakresie doręczenia korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub

²⁴ W przypadku podmiotów, które zamierzają wspólnie realizować operację, weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową podpisuje co najmniej jeden z tych podmiotów, przy czym suma kwot wskazanych w deklaracjach wekslowych beneficjenta powinna być równa kwocie pomocy przyznanej na operację oraz powinna uwzględniać zobowiązania powstałe z tytułu zwrotu tych kwot po terminie.

publicznej usługi hybrydowej jest prowadzona za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej, o której mowa w §1 pkt 4⁵.

6. Korespondencja składana w postaci elektronicznej albo w formie dokumentu elektronicznego powinna być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracyjnego ze wskazaniem w treści dokumentu osoby opatrującej dokument pieczęcią.
7. Korespondencja składana w postaci elektronicznej albo w formie dokumentu elektronicznego, o której mowa w ust. 5, jest uzależniona od wyrażenia przez Beneficjenta zgody na doręczanie pism w tej formie i wskazania Agencji elektronicznego adresu do korespondencji Beneficjenta, na który ta korespondencja ma być kierowana²⁵.
8. Beneficjent wyraża zgodę/nie wyraża zgody¹ na prowadzenie korespondencji w formie dokumentu elektronicznego na adres elektronicznej skrzynki podawczej, wobec czego wszelka korespondencja pomiędzy Agencją a Beneficjentem może być/nie może być¹ prowadzona przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344)²⁵.
9. Beneficjent oświadcza, że jego elektroniczny adres do korespondencji to:
.....²⁵ .
10. W przypadku, gdy Beneficjent wyrazi zgodę na korespondencję w formie elektronicznej, korespondencja, która zgodnie z postanowieniami umowy przesyłana jest Beneficjentowi w formie pisemnej, będzie przekazywana Beneficjentowi w formie elektronicznej.

§ 18

Środki zaskarżenia

1. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z uzasadnieniem w zakresie rozstrzygnięcia Agencji dotyczącego: oceny wniosku o płatność, różnicy między wnioskowaną kwotą pomocy, a kwotą środków zatwierdzonych do wypłaty, odmowy wypłaty całości albo części pomocy, zaistnienia przesłanek do wypowiedzenia umowy, w terminie 21 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi pisma o danym rozstrzygnięciu.
2. Szczegółowe zasady dotyczące wnoszenia przez Beneficjenta prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy określa pismo o danym rozstrzygnięciu, przesyłane przez Agencję.
3. Agencja rozstrzyga w sprawach, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wniesienia prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z uzasadnieniem.

²⁵ Stosuje się, jeżeli doręczenie następuje przez podmiot publiczny do podmiotu niebędącego podmiotem publicznym w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r., poz. 1087) w okresie od dnia wejścia w życie ustawy o doręczeniach elektronicznych do dnia poprzedzającego dzień zaistnienia obowiązku jej stosowania, o którym mowa w art. 155 ustawy o doręczeniach elektronicznych. Jednakże nie stosuje się, jeżeli podmiot publiczny posiada adres do doręczeń elektronicznych.

4. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień.
5. Jeżeli Beneficjent nie złożył uzupełnień lub wyjaśnień w terminie, o którym mowa w ust. 4, Agencja rozpatruje prośbę o ponowne rozpatrzenie sprawy w oparciu o posiadane dokumenty.
6. Wezwanie Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 3, do czasu uzyskania tych uzupełnień lub wyjaśnień lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 4.
7. Jeżeli w trakcie rozpatrywania prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub przeprowadzenie czynności kontrolnych, termin, o którym mowa w ust. 3, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania tych wyjaśnień lub opinii lub podpisania lub odmowy podpisania raportu z czynności kontrolnych, o czym Agencja informuje Beneficjenta.
8. Termin, o którym mowa w ust. 4, uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo złożono w Agencji, a w przypadku złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą Agencji, o terminowości ich złożenia decyduje data wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji, natomiast w przypadku wniesienia w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych o terminowości decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych.
9. Złożenie prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, skutkuje pozostawieniem prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy bez rozpatrzenia lub skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.
10. Wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji.

§ 19

Ochrona danych osobowych

W dniu zawarcia umowy Beneficjentowi zostanie przekazana informacja o przetwarzaniu danych osobowych na formularzu stanowiącym załącznik nr 7 do umowy.

§ 20

Akty prawne mające zastosowanie

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie przepisy:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu

- Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
 - 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.);
 - 4) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str.2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
 - 5) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.);
 - 6) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);
 - 7) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.);
 - 8) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie korzystania z usług doradczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz warunków i trybu jej wypłaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 2228 oraz z 2021 r. poz. 1851);
 - 9) ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24, 88, 646 i 1079);
 - 10) ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002);

- 11) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.);
- 12) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. 2022 poz. 1360);
- 13) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 i 1270);
- 14) ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.);
- 15) ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

§ 21

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

- 1) Załącznik nr 1 – Opis przedmiotu zamówienia (OPZ);
- 2) Załącznik nr 2 – Oferta;
- 3) Załącznik nr 3 – Ramowy program doradczy;
- 4) Załącznik nr 4 – Ankieta wypełniana przez odbiorcę usług doradczych (wzór);
- 5) Załącznik nr 5 – Oświadczenie o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy;
- 6) Załącznik nr 6 – Oświadczenie o niepozostawaniu w związku małżeńskim albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;
- 7) Załącznik nr 7 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych;
- 8) Załącznik nr 8 – Oświadczenie wobec ARiMR o wypełnieniu obowiązku informacyjnego wobec innych osób fizycznych oraz Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa danych osobowych osób fizycznych, które zostaną przekazane przez Beneficjenta;
- 9) Załącznik nr 9 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych oraz Zgoda osoby uprawnionej do kontaktu na przetwarzanie danych osobowych;
- 10) Załącznik Nr 10 – Kopia Pełnomocnictwa Prezesa Agencji nr z dnia; ²⁶
- 11) Załącznik Nr 11 – Kopia dokumentu upoważniającego do zawarcia umowy. ^{3,4}

§ 22

Postanowienia Końcowe

1. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Beneficjent i jeden Agencja.
2. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

1).....	1).....
2).....	2).....

Agencja

Beneficjent

²⁶ W przypadku zawierania umowy w trybie korespondencyjnym.